

ИНСОН ВА ҚОНУН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИНИНГ ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

e-mail: insonvaqonun@minjust.gov.uz | www.insonvaqonun.uz | www.insonvaqonun.adliya.uz

Адолат ҳар ишда
ҳамроҳимиз ва
дастуримиз
бўлсин!

2017 йил 25 июль • сешанба № 32 (1080)

Ёшлар — Ватан ишончи, миллат суянчи

“Энг муҳим вазифамиз Президентимизнинг юксак ишончига муносиб бўлиш Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятида мунтазам иштирок этишдир”

Мен ёшликман

*Мана мен — ёшликман, ҳеч олмасман тин,
Ватан, бир қоринга келар ярагим.
Менга бор дардингни айтишинг мумкин,
Бугун жуссамдан ҳам катта юрагим.
Бола эдим, елкалаб юргувчи отам
Қафтида авайлаб, суйиб ўстирди.
Йиқилсам, қўлимдан тутгувчи Ватан
Суянчигим бўлиб, суйиб ўстирди.
Бунда шамоллар ҳам майин слади,
Қайдан топгум бундоқ Офтобистонни.
Энди менга суян, дегим келади,
Шарт бағринга босиб Ўзбекистонни!*

Меҳриноз АББОСОВА,
“Зулфия” номидаги
Давлат мукофоти соҳибаси

Сарвиноз ШОКИРОВА,
сирдарёлик фермер:

2017 йилнинг 30 июнь санаси бир умр ёдимдан чиқмайди. Пойтахтимиздаги симпозиумлар саройида ўтказилган “Қамолот” ёшлар ижтимоий ҳаракатининг IV қурултойида иштирок этиш баробарида Давлатимиз раҳбари билан суҳбат қуриб, ўзим каби ёш фермерларни техника воситалари билан таъминлашда амалий ёрдам зарурлигини билдирдим. Тақдирим Президентимиз томонидан қўллаб-қувватланди: қурултойдан уйимга етиб келмасимданок дала бошига бир эмас иккита янги замонавий қишлоқ хўжалиги тракторлари келтириб қўйилди.

Бундан бир неча йил муқаддам журналистлар билан бўлган суҳбатда мендан “Энг катта орзуингиз нима?” дея сўрашганда — Фермер хўжалигимга замонавий тракторлар олиш, — деб жавоб берган эдим.

Бугун меннинг ўша дастлабки орзуларим ушалди, бир эмас икки тракторнинг эгаси бўлдим. Ахир, айтадилар-ку, техника деҳқоннинг қаноти, деб.

Президентимизнинг юксак эътибори туфайли қўш қанотга эга бўлдим. Ушбу гамхўрлик биргина мени эмас, балки мамлакатимиздаги барча ёш фермерларни янада ғайрат билан меҳнат қилишга, тинимсиз изланиш ва юксак марралар сари интилишга ундайди. Хўжалигимиз жорий йилда ғалла бўйича шартнома режасини 110 фоизга бажарди. Айни чоғда 22 гектар майдондаги ғўзаларимизнинг ривожини ҳам чакки эмас. Насиб этса “оқ олтиндан” ҳам юксак хирмон кўтарамиз.

Беш йил олдин мен туман ҳокимлиги биносига фермер хўжалиқлари ташкил этиш бўйича танлов ўтказилиши ҳақидаги хабарни ўқиб қолган эдим. Айна шу хабар туфайли меннинг ҳаёт йўлим далага боғлан-

ди. Тендер комиссиясига ариза берган 100 кишидан 11 нафари фермерликка танланганда улар орасида энг ёши, эндигина 19 баҳорни қаршилаган қиз мен эдим.

Фермер хўжалигимизга 46 гектар ер ажратилди. Дастлаб менга шунча экин майдонини эплай оласанми, деган саволлар ҳам кўп бўлди. Аммо деҳқон оиласида вояга етганим, қолаверса, кўп йиллардан буён қишлоқ хўжалиги соҳасида меҳнат қилиб, бой тажриба орттирган отамнинг маслаҳатлари менга далда ва куч-қувват бахш этди. Туманимизнинг Мирзо Улуғбек номидаги Агро саноат касб-хунар коллежида олган би-

лимларим ҳам фаолиятимда ўз самарасини берди.

“Энг ёш фермер”, “Энг ёш аёл фермер” каби номинациялар гойиб бўлдим, 2015 йилда эса Биринчи Президентимиз Фармонига биноан бир гуруҳ ёшлар қаторида “Ўзбекистон белгиси” кўрак нишонини билан тақдирландим. Бу мендек ёш фермер қизни янада руҳлантирди.

Келажак орзуларим бисёр. Мева-сабзавотни қайта ишлаш тармоғини йўлга қўйиш ниятидаман. Яна яқин келажақда фермер хўжалиги қошида қўёш панелли ускуна воситасида иссиқхона ташкил этишни ҳам ўз олдимга мақсад

қилиб қўйганман. 3 гектар майдонда интенсив боғ яратмоқчиман. Анорчиликни ривожлантираман. Шунингдек, 50 сотих майдонда лимонзор барпо этаман. Сунъий қўл бунёд этиб, ғоз-ўрдақ парвариш-лашни йўлга қўяман. Фермер хўжалигимнинг экин майдонларини кенгайтириб, 100 гектарга етказаман. Кўп тармоқли фермер хўжалигини ташкил этиб, қишлоқ ёшларини доимий иш билан таъминлайман. Энг муҳим вазифам эса юртимизнинг барча ёшлари каби Президентимизнинг юксак ишончига муносиб бўлиш, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятида мунтазам иштирок этишдир.

КИТОБ ЖАМИЯТНИ ТЎҒРИ ЙЎЛГА БОШЛАЙДИ

Ҳаёт ҳақиқатига тик боқишга ундайди

Сайёд СУЛТОНОВ,
Тошкент давлат юридик
университети талабаси:

ИНСОН маънавиятининг юксалиши, онг ва савия даражасининг кўтарилиши ҳамда руҳий оламнинг қамолга етиши айни китоб мутолааси жараёни билан узвий боғлиқ. Китоб жамиятни тўғри йўлга бошлайдиган ва одамларни ҳаёт ҳақиқатига тик боқишга ундайдиган илм хазинаси манбаидир. Биз ҳуқуқшунослар ҳам ҳар қадамда сўз масъулиятини гарданимизга олиб ишлашимизга тўғри келади. Бу борада китоб бизга биринчи галдаги кўмакчи вазифасини ўтайди. Юртимизда аҳоли ўртасида китобхонлик маданиятини юқори савияда шакллантиришга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Президентимиз ўз маърузасида эндиликда ҳар йили “Энг китобхон мактаб”, “Энг китобхон маҳалла”, “Энг китобхон оила” йўналишлари бўйича танловлар уюштириш ва голибларни муносиб тақдирлаш ҳақидаги ажойиб тақдирларини билдирди. Бундай эътибор нафақат ёшлар, балки мамлакатимиз аҳолисининг ҳар бир қатлами ўртасида қизиқиш уйғотиши, китобни севинишга чорлаши, шубҳасиз. Қолаверса, бундай тадбирлар ижодкорлар фикрини, эзгу

гоя ва мақсадини халққа етказишда муҳим кўприк вазифасини ўтайди, деб ўйлайман.

Бундан ташқари, умумтаълим муассасалари кутубхоналарини бадий адабиётлар билан таъминлаш учун 10 миллиард сўм таъжирини маблағ ажратилади. Мактаб ёшидан болаларнинг юртимиз ва хориж адиблари асарларини ўқиб улағиш имкони мавжудлиги нақадар қувонарли. Бугунги кунда кўпгина чекка шаҳар ва туманларда замонавий кутубхоналар мавжуд эмас. Шу сабаб у ерда таъсил олаётган ёшлар қанчадан-қанча адабиётларни ўқиш имкониятидан маҳрум ёки умуман бунга интилишлари ҳам йўқ. Юртимизимиз анжуманда 2020 йил 1 декабрдан ҳар бир туман ва шаҳарда барча қулайликларга эга бўлган кутубхона ва китоб дўконини ўз ичига олган Ёшлар марказларини барпо этиш лойиҳаси кўзда тутилаётганини алоҳида таъкидлади. Муҳташам бинода ёшлар хоҳ босма бўлсин, хоҳ электрон шаклда китоблардан замонавий усулларда фойдаланишлари мумкин бўлади. Ушбу лойиҳалар мамлакатимизда китоб ўқиш маданиятини ошириш, асосий вақтини виртуал оламда ўтказадиган ёшларни мутолаа дунёсига ҳам фаол бўлишларига чорлаш, келажак авлодни юксак маънавий гоғлар асосида тарбиялаш учун хизмат қилади.

ФАОЛ АЪЗОЛАР УЧУН ЧИНАКАМ МУКОФОТ БЎЛДИ

Мирзаахрор ХАСАНОВ,
Тошкент давлат юридик
университети талабаси:

ЮРТИМИЗДА ёшларни қўллаб-қувватлаш ҳамда уларни бирдамликка чорлаш мақсадида олиб борилаётган қатор ислохотлар мени жуда қувонтиради. Бўлажак ҳуқуқшунос сифатида қабул қилинаётган қарор ва қонунларни мунтазам ўрганиб бораман. Уларнинг моҳиятида ёшлар учун барча шарт-шароитларни яратиш асосий мақсад қилиб қўйилган. Шу маънода биз учун яратилаётган кенг имкониятларни келажакимиз учун қўйилган пойдевор, деб биланман. Президентимизнинг 2017 йил 5 июлдаги “Ёшларга оид давлат сиёсати самарадорлигини ошириш ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини қўллаб-қувватлаш тўғрисида”ги Фармонида белгиланган мақсадлар ҳам мен учун жуда аҳамиятли. Келажакда фаолият юритадиган касбим нуктага назаридан ҳар бир қонун моҳиятини чуқур таҳлил қилиш вазифам ҳисобланади. Бугун қабул қилинаётган кўпгина қонун ва қарорлар эса фуқароларнинг ва айнан ёшларнинг манфаати учун хизмат қилади. Келгусидаги иш фаолиятимизни тўлақонли ташкил қилишимиз учун айни дамда барча қулайликлар ва ҳуқуқий асослар яратилмоқда.

Уқш давомида жамоат ишларида ва тадбирларда фаол ишти-

роқ этишга ҳаракат қиламан. Бакалаврият ва магистр босқичи талабаларининг ўртача ўзлаштириш кўрсаткичи 86 фоиз ва ундан юқори бўлган тақдирда таълим бўйича тўлов контракт миқдорининг 35 фоизи Ёшлар иттифоқини ривожлантириш жамғармаси маблағларидан тўлаб берилиши иттифоқнинг фаол аъзолари учун чинакам мукофот бўлди. Ушбу рағбатга ва қувонтиради. Бўлажак ҳуқуқшунос сифатида фаолиятимизни тўлақонли ташкил қилишимиз учун айни дамда барча қулайликлар ва ҳуқуқий асослар яратилмоқда.

Уқш давомида жамоат ишларида ва тадбирларда фаол ишти-

роқ этишга ҳаракат қиламан. Бакалаврият ва магистр босқичи талабаларининг ўртача ўзлаштириш кўрсаткичи 86 фоиз ва ундан юқори бўлган тақдирда таълим бўйича тўлов контракт миқдорининг 35 фоизи Ёшлар иттифоқини ривожлантириш жамғармаси маблағларидан тўлаб берилиши иттифоқнинг фаол аъзолари учун чинакам мукофот бўлди. Ушбу рағбатга ва қувонтиради. Бўлажак ҳуқуқшунос сифатида фаолиятимизни тўлақонли ташкил қилишимиз учун айни дамда барча қулайликлар ва ҳуқуқий асослар яратилмоқда.

“Миллий парламентимиз тимсолида, аввало, жамиятимизнинг ҳақиқий кўзгу-сини, одамларни ўз ортидан эргаштириб, эзгу мақсадлар сари бошлашга қодир бўлган катта бир кучни кўрамиз.”

(Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг 2017 йил 12 июль куни парламент палаталари, сиёсий партиялар, Ўзбекистон Экологик ҳаракати, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашлари фаолиятининг таҳлили ҳамда истиқболдаги вазифаларига бағишланган видеоселектор йиғилишидаги маърузасидан)

ЎЗБЕКИСТОН Республикасининг Конституцияси ҳамда “Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси тўғрисида”ги Конституциявий Қонуннинг тегишли моддаларида Қонунчилик палатасига қонунларнинг ижросини назорат қилиш орқали парламент назоратини амалга ошириш вазифаси берилган.

Демократик ҳуқуқий давлат ва кучли фуқаролик жамияти шароитида парламент назорати институти ниҳоятда муҳим аҳамият касб этади. Ушбу демократик институтининг асосий кураши парламент кўмиталари томонидан амалдаги қонунларнинг ижросини назорат-таҳлил тартибида ўрганишида куринади.

Яқинда Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Демократик институти, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари кўмитаси томонидан “Воёга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси тўғрисида”ги Қонуннинг Қашқадарё вилоятидаги ижроси юзасидан ўтказилган назорат-таҳлил яқулилари бўйича Кўмитанинг кенгайтирилган сайёр йиғилиши бўлиб ўтди.

Эгзаменнинг бугунги сонида мазкур тадбирнинг тафсилотлари билан танишасиз.

Ақмал САИДОВ, Кўмита раиси:

— Ўзбекистондаги ислохотлар янги бир бошқича кўтарилган, шиддатли тусга кирган бир пайтда ҳар томонлама барқамол авлодини шакллантириш асосий вазифа сифатида белгиланди. Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан

ишлаб чиқилган ва бугун ҳаётга тизимли равишда жорий этилаётган “2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси”да ҳам бу масала алоҳида акс этган. Жумладан, Ўшларга оид давлат сиёсатини тақомиллаштиришда қуйидаги вазифалар белгиланган:

биринчидан, жисмонан соғлом, руҳан ва ақдан ривожланган, мустақил фикрлайдиган, Ватанга содиқ, қатъий ҳаётий нукта назарга эга ёшларни тарбиялаш, демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш жараёнида уларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш;

иккинчидан, ўрта махсус, касб-хунар ва олий таълим муассасалари битирувчиларини ишга жойлаштириш ҳамда хусусий тадбиркорлик соҳасига жалб этиш;

учинчидан, ёш авлоднинг иқидий ва интеллектуал салоҳиятини қўллаб-қувватлаш ва рўёбга чиқариш, болалар ва ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш, уларни жисмоний тарбия ва спортга кенг жалб этиш.

Болаларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг ҳуқуқ, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш мақсадида бир қатор қонунлар қабул қилинган ва Парламентимиз томонидан халқроқ ҳужжатлар ҳам ратификация қилинган.

Қонун ижроси бўйича Қашқадарё вилоятида мўйлан ижобий ишлар қилинган. Жумладан, 2016 йилда вилоят ҳокимлиги ва вилоят прокуратураси ташаббуси билан етим ва ота-она қарамақанд маҳрум бўлган болаларга ҳомиёлар томонидан Қарши шаҳрида 30 қонандондан иборат тураржой қуриб берилди. Бу бошқа вилоятлар ҳам ўрнат олса арзийдиган иш бўлган, десак муболага бўлмайди.

Вилоят ички ишлар бошқармаси

воёга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси бўлима-лари томонидан 2015 йилда 1119, 2016 йилда 1312, 2017 йилнинг 1-чорагида эса 4338 та ҳужжат воёга етмаганлар ишлари бўйича комиссияларга юборилган. 2015 йилда 689 нафар, 2016 йилда 779 нафар ва 2017 йилнинг 1-чорагида 407 нафар воёга етмаган профилактика ҳисобга олинган.

Ёшлар ташкилотлари томонидан мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда воёга етмаганларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳар томонлама ҳимоя қилиш, улар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикасини амалга оширишга қаратилган 50 га яқин лойиҳалар амалга оширилган.

Турсунпўлат НОРБОЕВ, Кўмита аъзоси:

— Униб-ўсиб келаётган фарзандларига нисбатан алоҳида эътибор, ғамхўрлик, уларга муносиб турмуш шароитини яратиш мамлакатимиз давлат сиёсатининг энг асосий йўналишларидан бири деб белгиланган. “Воёга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси тўғрисида”ги Қонуннинг моҳиятида ҳам айнан шу муҳим масала мўжассам.

Вилоятда ҳозирги вақтда 3 миллион 89 минг нафар аҳоли истиқомат қилмоқда, шундан воёга етмаганлар 1 миллион 87 минг (35.4 фоиз) нафарни ташкил этади.

Ижтимоий ҳаётдан хавфли аҳволда бўлган, назоратсиз ва қаровисиз қолган воёга етмаганлар сони 2015 йилда 213 нафар, 2016 йилда 235 нафар ва 2017 йил 1-чорагида 69 нафарни ташкил этган.

Ушбу даврда воёга етмаганлар ишлари бўйича вилоят идораларо комиссияси томонидан воёга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш юзасидан 600 дан ортиқ йиғилишлар ўтказилган. Худудий комиссиялар томонидан воёга етмаганларга нисбатан 160 та, ота-оналарига нисбатан эса 1607 та маъмурий иш қўриб чиқилган.

Минтақавий ва туман (шаҳар) идораларо комиссияларининг давлат бошқарув органлари нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамияти институти билан ижтимоий ҳамкорлик ўрнатилган бўлиб, 27 банддан иборат чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилган ҳамда мазкур режанинг ижроси ҳамкорликда амалга оширилиб келинган.

Вилоят идораларо комиссияси ва вилоят прокуратурасининг ташаббуси билан 2015 йилда Қарши шаҳридаги “Мурувват” болалар интернет уйига 1.5 миллиард сўмлик ҳомиёллик ёрдами кўрсатилган.

Шунингдек, комиссияларнинг ташаббуси билан ижтимоий ҳимояга мўхтоб бўлган оилаларнинг 50 нафар воёга етмаган фарзандларининг хатна тўйларни ўтказиб берилган ҳамда уларнинг ҳар бирига омонат дафтларлари очилиб, ҳисобига 1 миллион сўмдан пул маблағлари қўйилган.

Иброҳим ХОДЖИЕВ, Кўмита аъзоси:

— Ёшларга оид давлат сиёсати мамлакатимиз мустақиллигининг дастлабки кунларидан бошлаб муҳим вазифаларимиздан бири деб белгиланган.

“Қамолат” ёшлар ижтимоий ҳаракатининг IV курултойидаги нуктада мамлакатимиз Президентини қўйидаги фикрларини билдириб ўтди.

“Маълумки, ёш авлод тарбияси ҳамма замонларда ҳам муҳим ва долзарб аҳамиятга эга бўлиб келган. Аммо биз яшайётган XXI асрда бу масалага ҳақиқатан ҳам ҳаёт-мамот масаласига айланиб бормоқда. “Тарбия қанча мукамил бўлса, халқ шунча бахтли яшайди”, дейди донишмандлар. Тарбия мукамил бўлиши учун эса бу масала юқ қўйиб бўлмайди”.

2016 йилнинг 11-13 июль кунлари Қарши санъат коллежида “Воёга етмаганлар ўртасида олиб бориладиган тарбиявий ишларнинг ижтимоий-психологик асослари” мавзусида Республика илмий-амалий семинари ўтказилди. Худудий наркологи диспансери хо-

димлари томонидан воёга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш бўйича назоратда турган ўсимирлар билан ҳар чорақда таққослов далолатномалари олиб борилган. Диспансер қошидаги амбулатор тиббий-ижтимоий реабилитация дастурларидан ўтган давр давомида маҳалла фуқаролар йиғинлари томонидан ижтимоий ҳолати оғир, ҳуқуқбузарликка мойиллиги бор бўлган оила фарзандлари билан мутахассислар томонидан профилактика тадбирлар амалга оширилган.

Вилоятда солиқни сақлаш органлари томонидан 15 нафар воёга етмаган бола тиббий кўриқдан ўтказилган ва ўқув-тарбия муассасаларига белгиланган тартибда солиғи тўғрисидаги ҳулосалар берилган.

2015-2016 йиллар давомида жиноят ва ҳуқуқбузарликлар содир этишга мойил бўлган 352 нафар ички ишлар идораларида профилактика ҳисобда турмуш воёга етмаганлар спорт соғломлаштириш оромгоҳларига жалб этилиб, ўтказилган тадбирларда, спорт мусобақаларида, семинар-тренингларда фаол иштирок этган, ҳуқуқ ижобий томонга ўзгарган воёга етмаганларнинг 210 нафари ички ишлар идораларидан профилактика ҳисобдан чиқарилган.

Халқроқ Меҳнат Ташкилотининг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган 138-сон (“Ишга қабул қилиш учун энг кичик ёш тўғрисида”) ва 182-сон (“Болалар меҳнатининг оғир шакллари тасдиқлаш ва йўқ қилишга доир шоишлик чоралар тўғрисида”) Конвенциялари талабларига риоя этилиши устидан доимий назорат ўрнатилган.

Абдуллажон ҲАМРАҚУЛОВ, Кўмита аъзоси:

— Қонун ижроси билан боғлиқ баъзи бир муаммолар ҳам борлигидан кўз юмиб бўлмайди. Масалан, Қонуннинг 26-моддаси талабига зид равишда воёга етмаганларнинг ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига жойлаштириш тўғрисидаги ил-

тимосноманинг суд томонидан қўриб

чиқилиши ҳамда уларни ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасасига жойлаштириш борасидаги талаблар бажарилмаганлиги аниқланди.

Бундан ташқари, воёга етмаганларнинг ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказида сақлаш ҳамда уларни ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасасига жойлаштириш ёпиқ суд мажлисларида қўрилиши белгилаб қўйилган бўлса-да, бир қатор суд ажримлари Қонуннинг 26-30-моддалари биринчи қисмлари талабларига зид тарзда очик суд мажлисида ва бир қатор суд ажримларида эса умуман кўрсатилмаган.

Шунингдек, Қонуннинг 30-моддаси иккинчи қисми талабига зид равишда суд мажлисларида ўқув нисбатан ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасасига жойлаштириш тўғрисидаги илтимоснома қўриб чиқилаётган воёга етмаган, унинг ота-онаси ёки ота-она ўрнини босувчи шахслар, прокурор, вазирлик ва ҳомиёллик органининг, воёга етмаганлар ишлари бўйича комиссия вакилларининг иштироки шартли равишда белгилаб қўйилганлигига қарамасдан суд мажлисларида уларнинг иштирокисиз ажримлар чиқарилган.

Кўмита томонидан ўтказилган ушбу тадбирнинг асосий мақсади мамлакатимизда “Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили” Давлат дастурининг ижросини таъминлаш борасида Қашқадарё вилоятида “Воёга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси тўғрисида”ги Қонуннинг давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари томонидан бажарилишини ўрганиш, Қонунни амалиётда қўллаш жараёнида мавжуд муаммоларни аниқлаш ва давлат органлари билан вилоятнинг нодавлат нотижорат ташкилотлари ҳамда бошқа фуқаролик жамияти институтилари ўртасида муносабатларни янада ривожлантириш юзасида тақлифларни ишлаб чиқишдан иборатдир. Кенгайтирилган йиғилишда ушбу масала юзасидан бир қатор тақлиф-мулоқазалар билдирилди ва атрофлича муҳокама қилинди.

Давра сўхбатини Арслон ЭШМУРОДОВ тайёрлади.

Юридик таълим

МАЛАКАЛИ ЮРИДИК КАДРЛАР БУГУНГИ ДАВР ТАЛАБИ

МАМЛАКАТИМИЗ тараккиятли сари ижтимоий, сиёсий, иқтисодий, маданий ҳаётимизда янги соҳалар, янги тушувча ва тамойиллар пайдо бўлмоқдаки, халқроқ майдонда давлатимизнинг бир борадаги манфаатларини ишончли ҳимоя қилишда ушбу соҳага ихтисослашган юрист кадрларга эҳтиёж сезилмоқда.

Тошкент давлат юридик университетига бу йилги қабул 6132 нафарни ташкил этганини ва ҳар бир ўринга 10,2 фоиздан абитуриент тўғри келаётганини ҳисобга оладиган бўлса, ёшлар орасида айнан юрист бўлишни орзу қиладиганлар кўпчилиги ташкил қилиши аён бўлади. Ҳар йили соҳанинг юзлаб ёш мутахассислари олийгоҳни тугатиб, шаарофи касб эгасига айланишмоқда.

Аммо уларнинг ҳаммаси ҳам дарҳол ўз мутахассислиги бўйича ишга жойлашяпти, деб бўлмайди.

Қоқори малакали юридик кадрларга бўлган эҳтиёж, уларга замонавий талаблар қўйиш ва мазкур соҳани ривожлантириш муҳим аҳамият касб этамоқда. Бу олий юридик таълим тизимини янада ривожлантириш, уни замонавий талаблар асосида ташкил этишни тақозо этади.

Ушбу масала “2017–2021-йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси”да белгиланган бўлиб, уни амалга оширишда давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 28 апрелдаги “Тошкент давлат юридик университетига кадрлар тайёрлаш тизимини тўлдир тақомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Қарори гоят муҳим ўрин тутди. Қарорда белгиланган асосий йўналиш ва вазифалар миллий олий юридик таълим истиқболига сезиларли таъсир кўрсатади, албатта.

Таъкидлаш зарур, мазкур Қарор ҳуқуқий демократик давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этишнинг юксак талаблари ва халқроқ стан-

дарларга жавоб берадиган қоқори малакали юридик кадрлар тайёрлаш тизимини тақомиллаштириш йўлидаги яна бир муҳим қадам бўлди.

Қарор, аввало, миллий юридик кадрлар тайёрлаш тизимини халқроқ таълим стандартларига мувофиқ тўлдир ислох қилишни назарда тутди. Бунда таънч олий ўқув юрти бўлиши Тошкент давлат юридик университетини янада ривожлантиришнинг асосий йўналишлари белгиланди. Унга қўра, университет профессор-ўқитувчилари таркибининг маҳоратли, ҳуқуқий ва сиёсий маданият доимли ва сиёсий маданият доимли ҳодимлар билан мутахассисларга айланиш иш тажрибасига эга бўлган мутахассисларни таълим жараёнига кенг жалб этиш биринчи йўналиш этиб белгиланди.

Тошкент давлат юридик университетига ўқув-тарбиявий жараён сифатини ошириш, уни инновацион технологиялар билан тўлдир-тириш, талабалар билимининг баҳолашнинг самарали тизимини жорий этиш, мустақил равишда янги билимларни эгаллаш ва улардан фойдаланиш кўникмасини шакллантиришга қаратилган назарий тайёргарликни ҳуқуқни қўллаш фаолияти билан узвий боғлиқлигини таъминлаш имконини берди. Шунингдек, мамлакатда содир бўлаётган давлат қурилиши ва жамиятининг демократиклигини таъминлашнинг иқтисодий ривожланишининг устувор вазифаларини амалга ошириш ва суд-ҳуқуқ соҳасини ислох қилиш жараёнига юридик университет битирувчиларини фаол жалб этиш назарда тутилганлиги ҳам алоҳида аҳамиятга эга.

Шунингдек, талабаларнинг мустақил таёйғарлигини чуқурлаштиришнинг ҳисобга олган ҳолда назарий машғулотларини янада оптималлаштириш, иш беришчилар эҳтиёжидан келиб чиқиб, ўқув жараёнида юристларда таҳлилий фикрлаш ва касбий кўникмаларни ривожлантиришга қаратилган режа, дастур, ўқув-методик материалларни қўллаш; модул тизими ва ўқитишнинг

инновацион методларини ривожлантириш, ахборот-коммуникация технологияларини кенг қўллаш, талабалар, ўқитувчилар ва ёш тадқиқотчиларнинг глобал ахборот-ҳуқуқий ва таълим ресурсларидан фойдаланиш имкониятларини кенгайтириш, амалиёт, стажировка ўташ тартибининг тақомиллаштириш, шунингдек, миллий таълим тизими учун янгилик саналган клиник таълимни жорий этиш; ўқув, илмий ва бошқа адабиётлар, глобал ахборот-ҳуқуқий ва таълим ресурсларини мунтазам аниқлаб бориш; тизимли асосда педагогик ва илмий ҳодимлар малакасини ошириш ва стажировкадан ўтказиш, илмий тадқиқотлар олиб бориш, таълим жараёнига ҳорижий мутахассисларни жалб қилиш, талабаларнинг академик амалиоти таъминини таъминлаш бўйича етакчи ҳорижий таълим муассасалари ва тадқиқот марказлари, халқроқ ташкилотлар билан ҳамкорликни мустақамлаш; ижобий халқроқ тажрибани янада кенг қўллаш, жумладан, талабалар ўқув юкламаси ҳажминини аниқлашнинг шартли бирликлари, яъни кредитлар ўтказиш ва жамлаш тизимини жорий этиш; назарий билимларнинг қонунчилик фаолияти ва ҳуқуқни қўллаш амалиёти билан узвий боғлиқлигини, жумладан, давлат ва ҳужалик бошқаруви органлари, суд-ҳуқуқ органлари, адвокататура билан фаол ҳамкорлик орқали таъминлаш асосий йўналишлар сифатида белгилаб берилди. Қарорда, шунингдек, университетнинг халқроқ рейтингини ва рақобатбардошлигини ошириш мақсадида чет эл фуқаролари учун юридик таълим олиш имкониятини кенгайтириш ҳам белгиланган.

Юридик кадрлар рақобатбардошлигини, суд-ҳуқуқ тизими, нодавлат соҳа, бизнес тузилмаларидаги кадрларга бўлган эҳтиёжини таъминлаш мақсадида университетнинг қабул квоталари кўпайтирилди. Жорий йилдан университетда талабалар қабул квотаси 600 та этиб белгиланди (ўтган йили 450 та эди). Шу билан бирга, университетга унинг мавжуд имкониятларидан келиб чиқиб, тўлов-контракт пулининг оширилган миқдори бўйича қўшимча қабулни амалга ошириш тизими жорий этилди.

Бундан ташқари, ҳорижий тажрибага асосан ҳамда университетнинг халқроқ рейтингини ва миллий юридик таълимнинг рақобатбардошлигини ошириш мақсадида бакалаврият босқичига чет эл фуқароларини алоҳида тартибда, тест синовларида, суҳбат асосида қабул қилиш тизими яратилди.

Ҳозир мазкур йўналишлардаги вазифалар ижросини таъминлаш борасида қатор чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Қарорга мувофиқ университетга қўллаб-қувватлаш берилган ҳам тизимдаги катта талабларни мустақил равишда ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш, таълим беришнинг модул тизими шароитида профессор-ўқитувчилар меҳнатини нормаллаштириш, иш вақтининг фақат ўқув тадбирларига асосланган ҳолда, мустақил амалга ошириш ҳамда педагогик ҳодимлар томонидан илмий-методик, илмий-тадқиқот, таълимий-методик, маънавий-ахлоқий ва тарбиявий ишларни бажаришни рағбатлантириш шулур жумласига кирди. Бундай ҳуқуқларнинг берилиши университетга катта масъулият юқлади.

Хулоса ўрнида айтганда, ушбу Қарор замон талабларига тўлиқ жавоб берадиган, ватанимиз манфаатларини миллий ва халқроқ миқёсда ҳимоя қила оладиган қоқори малакали юридик кадрлар шаклланишида муҳим омил бўлади.

Сайдуллахўжа САИДУЖАЕВ, Адлия вазирлиги бошқарма бошлиғи ўринбосари

Юридик хизматларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш ва методик таъминлаш бошқармаси

ЮРИДИК ХИЗМАТ МИНБАРИ

— КОЛЛЕЖДА иккинчи босқичда ўқийман. Ота-онам чет элда. Менга қараб туриш учун амакимни бириктириб қўйишган. Аммо амаким меннинг дарсларга боришимга қаршилиқ қилмоқда. Бундай ҳолатда жавобгарлик белгиланганми?

Ирода АБДУЛЛАЕВА, Чилонзор тумани

— Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга қўра, болаларнинг мажбурий умумий ўрта таълим, ўрта махсус, касб-хунар таълими олишига ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар томонидан тўқсинлик қилиш энг кам иш ҳақининг беш бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади. Демак, амакингизнинг Сизни дарслардан қолдиришга ҳаққи йўқ. Бунинг учун қонун олдида жавобгарлик белгиланган.

Саволга Тошкент темир йўл транспорти касб-хунар коллежи юристи Нурали БОЙПУЛАТОВ жавоб берди.

— ОЛИЙ ўқув юртига давлат гранти асосида ўқишга кирганман. Ҳўшини битиргач ҳарбий хизматга кетдим. Хизмат ўтаган даврим ҳам ўқишдан сўнг мажбурий ишлаб берилиши лозим бўлган мuddатга қўйилмади? Нодирбек САЙДИРАҲИМОВ, Юносув тумани

— Агар битирувчи талаба ўқишдан сўнг мажбурий ишлаб бериш вақтида ҳарбий хизматга келган бўлса, унда ҳарбий хизмат вақти мажбурий ишлаб берилиши лозим бўлган уч йиллик мuddатга ҳам кирди.

Саволга Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти юридик хизмат ходими Мавжуда РАЖАБОВА жавоб берди.

— БИЗ ўз ҳовлимизда кўп йиллардан буён чорвачилик билан шуғулланиб, даромад оламиз. Мазкур даромадларимизга солиқ солинадими?

Тилак ОБРЎЕВ, Тошкент вилояти

— Солиқ кодексига қўра, уй ҳўжалиги ва деҳқон ҳўжалигида етиштирилган ҳайвонларни тирик ёки сўйиб сотганда санаотда қайта ишланган ташқари ҳам ёки қайта ишланган ҳолда олинган даромадлар, чорвачилик, деҳқончилик, асаларичилик махсуслотларини сотишдан даромад солиғи солишдан озод қилинади. Мазкур ҳолатда тегишли маҳаллий ҳокимият органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан шу шахсга ёки унинг оила аъзоларига ажратилган ер участкасида етиштирилганлигини тасдиқловчи белгиланган шаклдаги ҳужжатни тақдим этилган ҳолатда солиқ солишдан озод этилади.

Саволга Бектемир туман давлат солиқ инспекцияси бош юриконсулти Бехоз НОСИРОВ жавоб берди.

— МЕН тадбиркорлик билан шуғулланмоқчиман. Тадбиркорлик субъектлари банқдан миллий валютата ҳисобрақам очиш учун қандай ҳужжатлар тақдим қилишлари керак?

Шаҳобиддин РАСУЛОВ, Тошкент шаҳри

— Ўзбекистон Республикаси банқларида очиладиган банқ ҳисобварақлари тўғрисидаги Ўйриқномага асосан тадбиркорлик фаолияти субъектлари бўлган резидент юридик шахслар миллий валютата талаб қилиб қилинган депозит ҳисобварақлари очиш учун банққа қўйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

- а) мазкур Ўйриқноманинг 2-иловасида келтирилган шаклга мувофиқ ҳисобварақ очиш тўғрисида ариза; б) мазкур Ўйриқноманинг 3-иловасида келтирилган шаклга мувофиқ имзолар намуналари ва муҳр изи қўйилган икки донна варақча; в) миқоз номидан пул ҳисоб-китоб ҳужжатларини имзолаш вақолатига эга шахсининг шахсини тасдиқловчи ҳужжати (паспорт ёки уни ўрнини босадиган ҳужжат). Шахсини тасдиқловчи ҳужжатнинг асли кўрсатилгандан сўнг, банқ томонидан унда нусха олинади.

Саволга “Ўзмилийбанқ” Тошкент шаҳар бош бошқармаси етакчи юриконсулти Бобурбек АБЛАКОВ жавоб берди.

“Инсон ва қонун” муҳбири Дилфуза ЭРАШЕВА тайёрлади.

Тарбия биз учун ё ҳаёт — ё мамот, ё нажот — ё ҳалокат, ё саодат — ё фалокат масаласидир.

Абдулла АВЛОНИЙ

БУГУН КЎЧАДА САЁҚ ЮРГАН БОЛА ЎРНИДА

ЭРТАГА СИЗНИНГ ЁКИ

БИЗНИНГ БОЛАМИЗ ҲАМ БЎЛИШИ МУМКИН-КУ

ТУН айна ярим палла. Борлиқни тунги сукунат эгаллаган. Кундаги юмушлардан ҳориб, ўз улан тушагини ором ошинеи билган одамлар аллақачон уйкуга кетган. Кўчада эса кун авжига рафлатни афзал билиб, ярим тундан маъно излагувчилар ҳам йўқ эмас. Бундай пайтда ўз ақл-фаросатига таянган орномус эгаларининг ҳеч бири кўча-кўйда сангмайди. Шундай бўлса-да, не бир ҳожат билан остана хатлаган кишилар оида-сонда учраб туриши мумкин.

Тез ёрдам машинасини кутиб турган мана бу йигит ҳам уйда бемор боллиги ваҳидан тун оралда йўлакдада беҳоловат турибди. Туйқусдан унинг кўзи ўзи томон юриб келаятган ёшгина қизга тушди. Одамзот онгининг шаддати ўларок йигит миёнадан бир зумда яшиқдек бир олам фикр ўтди: Ким у? Ярм кечада киз бўла нима қилиб юрибди? Бунинг устига жуда ёш... Бетайин қизлардан бўлса керак. Шундай ўй билан йигит бошқа томонга кескин бурлиди. Киз бўлса тўғри унинг ёнига келиб тўхтади:

— Нима қилишни билмаяпман? Нима қилсам тўғри бўлади? Табиийки, бу саволлар йигитни ҳайрон қолдиради. Ярм тунда саёқ юрибди-ю, тагин нима қилишни билмасмиш. У қизга рўйхушлик бермайдми. Қиз ҳамон унга илтижоли нигоҳда “ёрдам беринг!” дегандек турибди. Ниҳоят йигит ўғирлади ва дагал оҳангда:

— Нима, уйингиз йўқми? Такси чақириб берайми? — Йўқ. Таксига чиқмага кўраман. Шунданга йигит қизнинг мактаб ёки коллеж ўқувчиси формасида эканлигини пайқайди. Рисиладатидек оила фарзандига ўхшайди. Қиз ёнверига ҳадик билан қараб қўяди. Бир тўда бўлиб ўтирган аллақандай йигитлар унга ҳар тарафдан гап ташлади.

Тез ёрдам машинаси келди. Йигит шифокорни уйга, тоби қонган боласи томон бошлаб бориши керак. Бирок қиз-чи? Қисқанига муддатда у ҳақда тўлиқ таассуротга эга бўла олмади. Қанақа киз ўзи? Нима қилсам экан? Уни ваҳимали тун ҳўмига ташлаб индамай кетаверсаммики? Бор-е, ўзининг тавашвиш мамми, дея йигит ўзи томон чопди. Ярм йўлда эса вужудини туртиб-ниқтаб тинчлик бермаган виждони уни ортага қайтарди. Минг бир ўй, минг бир истихоло билан қизни уйига олиб кирди. Абдининг таажжубли ва айна пайтда ҳақри нигоҳларига дош беришига, унга ҳолатни тушунтиришга тўғри келди. Тонггача эр-хотин касал бола билан андармон бўлди. Қизни ўз ҳолига қўйдилар. Тўйиб ўхладди.

Ўсимир киз нима сабабдан уйидан чиқиб кетди? У нега кўчада тентираб юрибди? Табиийки, ота-она туни билан қизини излаган, балки қидирув эълон қилгандир. Бирок қиз мушлак хотиржам, ҳеч нима бўлмагандай ўтирибди. Ҳеч қайсига шошаётгани ҳам йўқ. Ҳамиятли инсонлар борлиги учун ҳам ер юзидан номус тушунчаси ҳаммаша бораётди. Ҳолбуки, ҳали вояга етмаган бу қиз орсиз, нияти бузуқ кимсалар қўлига тушиб қолиши ҳам мумкин эди. Бундай ҳолда бир инсон тақдирига ким жавоб беради. Нега у бу даражада назоратсиз қолдирилган? Туни билан уйга қайтмасликка жасорат топа олган бу ўсимир ота-она, маҳалла-қўй ё қўни-қўшни олдиде асло масъулият ҳиссини туйгани йўқ. Бу ҳақда унинг ўзидан сўралганда, қаловланиб тайин бир гапни айтмайди. “Ўзи шунақароқ киз-да”, деган локайд тасавуларимизни бир чеккага қўйиб, бугун кўчада саёқ юрган кимнингдир боласи ўрнига эртага бизники ҳам бўлиши мумкинлиги ҳақида мулоҳаза қилайлик.

Ана шу ўй билан оила тартиби ва ота-она измига бўйсунмайдиган қизлар, ўсимир ёшлар ўзбошимчаликларининг сабаб ва оқибатлари, содир бўлаётган кўпгина жиноят ва ҳуқуқбузарликлар, улар қаердан келиб чиқаётганлигига қизиқиб, Ички ишлар вазирлиги Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бош бошқармаси катта инспектори Умид Мирзатиллаевга мурожаат қилдик:

— 2017 йилнинг 6 ойи мубайнида вояга етмаганлар ўртасида 586 та жиноят содир этилган. Жиноий ҳолатларни кузатадиган бўлсак, уларнинг кўпчилигида ўсимирларнинг оилавий муаммолар тўғриси, ўзбошимчалик тарикасида ёки кимгадир ачиқ қилиб нотўғри йўлга қириб қолганлигига гувоҳ бўлиш мумкин. Сабаблар сурштирилганда аскар ҳолларда бола онгадига салбий ўзгаришлар, ўсимирда агрессив жараён тўғриси ўзини бошқаролмаслик хусусиятлари келиб чиқади.

Ўзбекнинг забардаст адиби Абдулла Қаҳҳор “Биз кўпична ёшларимизнинг тарбияси бузилаётгани, деймиш. Ҳолбуки, бузуқ тарбия осмондан тушаётгани йўқ”, деган эди. Албатта, бу фикрлар замирида катта ҳақиқат ётганили кўриниб турибди. Шу боис мутахассислар фикрига таяниб, ўсимирларда пайдо бўлаётган агрессия, руҳий ўзгаришлар, номқабул хатти-ҳаракатларнинг аниқ сабабларини таҳлил қилишга уриниб кўралик.

Социологлар ўсимир ёшидаги болаларда юз берадиган ўзгаришларга бир қатор омиллар сабаб бўлади, деб баҳолайди. Яъни ўтиш даврини бошидан кечираётган ёшлар ҳаётидаги агрессив ҳолатлар ўз-ўзидан пайдо бўлмайди.

Бекорчилик...

Ўсимирлик даврида муаммога дуч келадиган ёшларнинг ҳаёт тарзи ўрнинганда бошқа болаларга нисбатан уларнинг бўш вақти жуда кўп бўлиши кузатилади. Ҳўш, улар бу вақтни қандай ўтказадилар? Тадқиқотларга кўра, бугун дунё микёсида ёшларнинг катта қисми уйин-кулгу ва кўнглихушлиқни биринчи ўринга қўяди. Яъни, хибёонларда сайр қилиш, икюдий уюшмаларга, тўғарақларга аъзо бўлиш ва турли талбирларда иштирок этиш бугунги кунда ўз оммаболлигини йўқотиб бормоқда. Асосий вақт эса ўткир сюжетли кинофильмларни томоша қилиш, дискотекаларга бориш, интернет ва компьютер ўйинларига сарф бўлади. Дам олиш, маданий ҳордик чиқариш деганда кўпична айнан юқоридеги оммалашган машгулотлар назарда тутилади. Худди шундай нуқтани назар билан вояга етаётган ўсимирлар психологиясида қандай ўзгаришлар содир бўлиши мумкин?

Ўғул УТЕКОВА, психолог:

— Болалар эшитган ёки ўқиган нарсаларидан кўра кўпроқ курган, айнан гувоҳи бўлган воқеа-ҳодисаларга ишондилар ва бу ҳолатга нисбатан жиддий муносабатда бўладилар. Улар дунё ҳақидаги таассуротларини асосан кўриш орқали вужудга келтиради. Афсуски, бугун ақсарият ёшларнинг томоша қиладигани оммавий маданият — турли кинофильмлар, беҳаё клиплар, ижтимоий тармоқлардаги, айнан мафкура ўзгаришига олиб келадиган бўлар-бўлмас лавҳалардан иборат бўлиб қолди. Бунинг ўз вақтида назоратга олмастик, катта-катта фойдаларга олиб келишини бугун ҳар божимизда ўз қўлимиз билан кўриб, гувоҳи бўлаяпмиз.

Ўсимирдаги ўзгаришлар айнан унинг шахсига бўлган муносабатга ҳам болиқ бўлиши мумкин. Бола ўзига нисбатан атрофдагиларнинг фикри қандайлигига катта аҳамият қаратади. Айниқса, ота-онанинг эътибори унга жуда муҳим. Агарда ота мударом бўш вақтини дугоналари билан гўзаллик салонларида ўтказса, ота эса ишдан ортмаса бундай ҳолда фарзанд ўзини кераксиздай, ўз ҳолига ташлаб қўйилгандай ҳис қилади. Фақатгина ота-онанинг меҳри ва доимий эътибори тўғриси у ўзини сезишларини англаши мумкин.

Тарбияда ўта қаттиққўллик самарамми ёки акси...

Ота-она фарзандининг муқтақил қарор қабул қилишига қўйиб бермасе, унинг учун ўзи ҳамма нарсани ҳал қилса бола исён кўтариши мумкин. У нима яхши, нима ёмонлигини, қарғега бориш, қарғега бормаслик кераклигини ўзи ҳал қилишни истаиди. Катталар гўё унинг учун ўрнак бўла олмаиди. Бу ҳозирги ўсимир ёшларнинг психологик нуқтаи назари. Бирок миллатимизнинг азалдан шаклланган тарбия мезониде қаттиққўллик ва принципиллик биринчи поғонада турган-ку. Замона ёшлари нега бунини қабул қила олмаятипти?

Анвар АХМЕДОВ, “Иброҳим ота” жоме масжиди имом-хатиби: — Фарзанд Аллоҳ таоло томонидан инсонга берилган энг улуг неъматлардан биридир. Ота-оналар ўз фарзандларига доимо яхши таълим-тарбия бериши ҳақида Пайғамбаримиз соллаллоу алайҳи васаллам ўз ҳадисларида: “Ҳеч бир ота ўз фарзандига яхши одоб ўргатишдан ортиқ ҳақда қила олмаиди”, деганлар. Бошқа бир ҳадиси шарифда пайғамбаримизнинг “Фарзандларингизни ҳурмат қилинлар ва уларнинг одобини гўзал қилинлар”, — деган даъватлари ривоят қилинган.

Қориде айтилганидек, ота-оналар фарзандлари учун масъулдилар. Фарзандларни ёшлигидан бошлаб илму маърифатга қизиқтириб, уларга илм

ўргатиш лозим бўлади. Чунки ўқиб-ўрганган, зиёли киши доимо оиласига, атрофидаги кишиларга ва Ватанига астойдил хизмат қилишга интилади. Ҳар бир ота-она фарзандига ўқига бориб-келиш жараёнида ҳам таътил ҳоғларида ҳам эътиборли бўлиши лозим. Бу ваэият тақозоси билан анчайин қаттиққўлликни талаб қилиши мумкин. Чегарадан чиқмаган қаттиққўллик ҳаммаша чиройли тарбия учун хизмат қилади. Замонамиз ёшлари нега бунини қабул қилолмас экан. Ахир, уларнинг ҳозир ҳамма шарт-шароитлари муқайе. Қўйинчилик замонлариде яшаган улуг зотлар чиройли ва муқаммал тарбия тўғриси қилолиққа етишганлар.

Етишмовчилик...

Маблаг етишмаслиги, ҳар жиҳатдан кам таъминланганлик ҳам ўсимирлар агрессивсига сабаб бўлиши мумкин. Бунда бола ҳамма нарсани моддий асосда тасаввур қилади. Тенгдошларидаги шарт-шароит билан ўз муҳитини таққослайди. У сўнги нухсадаги мобил телефонни, чиройли қийимлари, зўр компьютери бўлишини хоҳлайди. Ота-онанинг эса катта ҳаражат қилишга имкони йўқ. Бу ваэиятда ақсарият болалар иш топиб, бўш вақтларида меҳнат қилишга, ота-онасига кўмак беришга ҳаражат қилади. Баъзилар эса ота-онасини ортиқча нарсаларни олиб беришга мажбурлайди, камчиликлар учун уларни айбдор санаиди.

Иккинчи фарзанд

Кўп ҳолларда бола ўзининг оиладанги ўрнини уқаси ёки синглиси билан солиштиради. Ота-онаси уқасига нисбатан уни камроқ уқаси кўрадиғандек туюлаверади. Борди-ю, ота-она иккинчи фарзандни кўпроқ суйиб эркамсиза ёки уларни ўзаро тақосласа ҳолат янаям жиддийлашади. Бола ўзини камситилган сезади. Агарда ўсимир оилда ягона фарзанд бўлган тақдирда ҳам унда рашиқ, қизганини туйғуларни мавжуд бўлади. Шу боисдан болага тенгдошларини ёхуд қўшни болаларни камроқ ўрнак қилиб кўрсатиш лозим. Ҳадеб синфдош дўстларининг яхши фазилатларини мисол қилиб келтириверш бола нафсониятининг жунбушга келишига олиб келади.

Ўз ўрнини қидириш

Бу ўсимирлик даврининг жуда мураккаб жараёни. Оқ ва қора, ахшилик ва ёмонлики аҳрадатидан паллада ўсимир оилани иккига бўлиб мулоҳаза юритади. Унинг учун олтин ўрталик йўқ ҳисоби. Одамларнинг етуқлиқ, максимал даражадаги имкониятларга интилишига ўзича баҳо беради. Ҳаммада мавжуд камчиликлар қаршисида эса ҳайрон туради. У дунёни борица қабул қилишни истамайди, ўзини, атрофдагиларни ўзгариштириши хоҳлайди. Тасавурида ўз қаҳрамонини яратиш учун идеал инсонни қидиради.

Айни шу даврда боланинг куч-ғайратини ичига сиғмайди, интилишларини, қизиқишларининг чек-чегараси кўринмайди. Турли машгулотлар билан банд бўладиган ўсимирларда эса бу жараён осойишта ўтиши мумкин. Чунки ортиқча ҳиссиёт, ортиқча энергия спорт ёки рақс ҳаракатларига сарф бўлади. Натияжада ўсимир табиийлиқга мослаша боради. Рўҳиятидаги бўлар-бўлмас галаёнини енгишга ҳаражат қилади. Мутахассисларнинг фикрича, ота-оналар ўз боласини ўсимирлик даврида айнан куч ва ҳаражат талаб этиладиган машгулотга йўналтиришлари фойдадан ҳоли бўлмайди.

Кун сайин гўдак улғаяди. Ҳар кунини билан ваэиятга қараб ҳар хил гаплар-шамиз. Шу аснода муомала жараёнида кўз илғамас бир қанча хато ўйиб кетади. Аҳамият бермаймиш. Айтилик, сўз орасида “аҳмоқ” деган сўзининг бир марта таъкидланиши бола рўҳиятининг, ўзига бўлган ишончининг ўн қарра су-сайишига олиб келади. Бундай ҳақоратлар ҳар замонда озгининг бир чекка-сидан чиқиб кетавериши мумкин. Ўсимирда эса тақдир хисси, ундай эмаслигини кўрсатиб қўйиш, ўз ҳаракати билан катталарни виждон азобига қўйиш истаги ортиб бораверади.

...Й эгалари “ота-онанинг кўп нарсига ҳаққи бор, нима қилса болам яхши бўлсин, деб қилади”, дея қизга узоқ панд-насиҳат ўқидилар. Автобусга чиқариб, уйига жўнатдилар. 65-автобус тўпа-тўғри қизнинг ўй манзили томон юради. Бирок қиз-чи, ўз бекатида тушармикан?..

Мадҳия АВАЗОВА, “Инсон ва қонун” муҳбири

Амалиёт

ЮРИДИК ХИЗМАТ ХОДИМЛАРИ УЧУН САЙЁР ЎҚУВ КУРСЛАРИ

ЖОРИЙ ЙИЛНИНГ 3-15 июль кунлари Адлия вазирлигининг ташаббуси билан Наманган вилоятида давлат бошқаруви органлари юридик хизмат ходимлари малакасини ошириш бўйича сайёр ўқув курслари ташкил этилди.

Сайёр ўқув курслари Адлия вазирлиги ҳузуридаги Юристар малакасини ошириш маркази билан Наманган вилоят адлия бошқармаси ҳамкорлигида ўтказилди. Мазкур ўқув курсларида Наманган вилоятида давлат бошқаруви органлари, ташкилотлар, муассасалар ва идораларнинг 50 дан зиёд юридик хизмат ходимлари иштирок этди.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 19 январда “Юридик хизмат фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Қарори қабул қилинган эди.

Қарорда қонунчиликка риоя этишда давлат органлари ва ташкилотларининг норма ижодкорлиги, шартномавий-ҳуқуқий ва талабнома-даъво ишларини амалга оширадиган юридик хизматларга кўмаклашиши, юридик хизматлар ходимлари қонунбузилишининг олдини олиш ҳамда улар бўйича ўз вақтида чоралар қўриш учун етарли ва таъсирчан ваколатларга эга эмасликлари сабабли уларнинг фаолияти кутилган самарани берма-

ётгани, юридик хизматлар томонидан ҳуқуқни қўллаш амалиётини ўрганиш ва умумлаштириш, қонунчиликни такомиллаштириш юзасидан тақлифлар ишлаб чиқиш ишлари самарали ташкил этилмагани, мазкур соҳадаги ишларда юридик хизмат ходимлари ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва назорат қилувчи органлар томонидан аниқланган камчилик ва қонунбузилишларини бартараф этишга қаратилган чораларни қўриш билан чекланаётгани камчилик сифатида кўрсатиб ўтилди.

Юридик хизматларнинг жойларда таъсирчанлигини ошириш мақсадида давлат органлари ва ташкилотларининг юридик хизматлари мазкур органлар ва ташкилотлар иштирокида вужудга келадиган низоолари судгача ҳал этиш юзасидан мажбурий тартибда чораларни қўриши, буйруқлар, фармойишлар, шартномалар ва юридик хусусиятга эга бўлган бошқа ҳужжатларнинг лойиҳалари ҳуқуқий экспертизани амалга ошириш учун мажбурий тартибда юридик хизматга тақдим этилиши, жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини амалга оширишга таъсир этадиган давлат органлари ва ташкилотларининг қарорлари юзасидан мажбурий тартибда юридик хизматнинг ҳулосасини олишни йўлга қўйиш, мансабдор шахсларнинг ҳаракати ёки

ҳаракатсизлиги юзасидан берилган шикоятлар мажбурий тартибда юридик хизматлари томонидан ҳам қўриб чиқилиши, шунингдек, ҳар йили юридик хизматларнинг мазкур давлат органлари ва ташкилотлари фаолиятида қонун устуворлиги ва қонунчиликнинг таъминланиши аҳоли тўғрисидаги ҳисоботини эшитиш тартиби жорий этилиши йўлга қўйилди.

Сайёр ўқув курсида юридик хизмат фаолиятига дахлдор қоридеги масалаларни амалда жорий этиш, ҳуқуқни қўллаш амалиётини янада кучайтириш, жойларда фуқароларнинг мурожаатлари билан ишлашни ташкил этишга кўмаклашиш, мамлакатимизда олиб борилаётган суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислохотларнинг мазмун ва моҳияти билан юридик хизмат ходимларини ақиндан таништириш, тўпаланган қолган муаммоларнинг ечимларини топишга кўмаклашиш, қонунчиликдаги сўнги янгиликлар билан таништириш, назария билан амалиётнинг узвийлигини таъминлашга эришиш мақсадида интерфакт усулларда, педагогик ва ахборот технологиялари асосида машгулотлар ўтказилди.

Ўқув курси якунида тингловчиларга сертификатлар топширилди.

Адлия вазирлиги Ахборот хизмати

ҲУҚУҚИЙ МАЪРИФАТ СОАТИ

НОМЛАНМАГАН ШАРТНОМАЛАР

бу ҳақда нималарни биласиз?

БУГУНГИ бозор иқтисодиёти шароитида ҳуқуқий муносабатларни шартнома тариқи орқали мустаҳкамлашга аҳамият берилмоқда. Чунки шартномаларда бошқа юридик фактларга қараганда, тарафларнинг эрки-иродаси тўла ифодланади. Шартномага қиршуви тарафлар ким билан, қанчага, қачон шартнома тузиши, у тўғриси етказиб берилиши лозим бўлган пул, товар, ашёларни қайси муддатларда, қандай транспортларда етказиляши, тўлов амалдаги қандай шаклларида бўлишини мутлақо ўзлари, мустақил қил қиладилар.

Амалий шунини кўрсатмоқдаки, шартномалар тузишининг эркинлиги, ундан тарафларнинг ўзаро манфаатдорлиги, шартнома шартнома интизомининг мустаҳкамлиги ҳалқ тили билан айтганда, “шартноманинг бўйруқбозликка асосланган жавобгарликлдан қўра, мулкий жавобгарлиқнинг кенг белгилалиши хўжалик қиртувчи субъектларни тобора ушбу ҳуқуқий воситадан (шартномадан) тўлароқ фойдаланишга жалб қилмоқда. Шартноманинг аҳамиятини кенг тушуштириш мумкин. Аммо уларнинг сараси шартномалар тўлов интизомини қучайтиради, тарафларнинг масъулиятини оширади, барқарорлиқни таъминлайди.

Бугунги кунда Фуқаролик қоридеги ўттиз тўққиз турдаги шартнома қайд этилган бўлиб, айни вақтда ҳуқуқий муносабатлар кўламининг кенгайганилиги боис янги номдаги шартномалар ҳам тузиломоқда. Бундай келишувларда шартнома элементлари ҳам мажбурийлиги боис улар “номланмаган” шартномалар деб юритилди.

Шартнома фақатгина ҳуқуқ меъёларини амалга ошириш усули сифатида қўриб чиқиши мумкин эмас, аксинча, битим мустақил манба бўлиб ажралиб туришини таъкидлаш зарур. Шартнома шартлари шартлашувчи тарафларнинг ихтиёри билан ишлаб чиқилди, қонун эса ўзининг ўзгармас қориделари билан ҳоҳиш-

истак эркинлигини ўзгача, тарафлар учун қўриб қўйган мазмунга эга бўлмаслиги учун ва бир вақтининг ўзида қонун чиқарувчининг қориделарига мувофиқ келадиган тарзда тўзатиб, тарафлар учун қандайдир чегарани юзага келтиради.

Назаримизда, ҳуқуқий қориделар билан тартибга солинадиган шартномалар (аниқ мажбуриятлар назарда тутилмапти) ва номланмаган шартномаларнинг вужудга келиши учун дастлабки шарт ва асос сифатида фақатгина тегишли мажбурият олишга қиршаётган шахсларнинг иродасини ҳисоблаш зарур. Бунинг далилларидан бир сифатида қонунга маълум бўлган шартноманинг, қонунчиликнинг ҳуқуқий меъёрилариде ўршаши мавжуд бўлмаган ҳудуди уша тарафлар билан қўшимча битим, иловалар, ажралмас қисмлар ва ҳоказолар тузиш воситасида шартнома қонструкцисининг ўзгариш “қобилияти” тушулмайди. Улар билан, ўз навбатида, дастлабки шартнома шартлари бекор қилинади, ўзгаришланади, тўлдирилади. Ҳудуд аслида дастлабки шартнома ўзгариштирмай, унинг иловалари (қўшимчалари) “номланмаган” аломатларга эга бўлиши мумкин. Бундай қўришми, масалан, асосий шартномада тарафлар (тараф) учун, асосий шартномани бажариш мақсадида унинг ажралмас қисми ҳисобланган ва номланмаган (ёхуд аралаш) шартнома деб топишга имкон берадиган қўшимча битим тузиш мажбурияти ўрнатилганда юзага келади. Асосий шартномани номсизга такомиллаштириш ёхуд қўшимча, қонунда номланмаган битимларни тузиш фуқаролик-ҳуқуқий муносабатлар субъектларининг тадбиркорлик ёки бошқа иқтисодий фаолиятида анча кенг тарқалган ва бу мамлакатимиз фуқаролик судлари амалиёти билан тасдиқланади. Шу тарзда, айнан шартлашувчи тарафларнинг айрим мақсадларга эришиши истаги улара шартнома қонструкцисини мураккаблаштириш, ҳатто, унинг турини қайта қўриб чиқиш

имкони беради.

Номланмаган шартномалар учун белгиловчи, айтилик, намунавий асос (аммо манба эмас) бўлиб нима ҳисобланади? Қонунчиликнинг кўп асрлик тарихи фуқаролик-ҳуқуқий шартномаларнинг маълум бир тўпанини тузиб, бу билан зарур моддели тақдим этиб, мажбурият муносабатларига қиршиши истаган тарафларнинг меҳнат фаолиятида кулги шартларин яратди. Акс ҳолда, қонунлар тўпаланининг мавжуд эмаслиги алоҳида шартнома шартларининг таркиби ва мазмунини келишиш учун жуда кўп вақтни сарфлашга, шартнома муносабатларини расмийлаштиришнинг узоққа чўзилишига сабаб бўлади. Бундан ташқари, шартнома камчиликлардан ҳоли, деган ҳеч қандай ишонч бўлмасди, на шартлашувчи тарафларга — қабул қилинган мажбуриятларни бажариш жараёнида, на судга — тарафлар ўртасида дайид бўлган баҳсни ҳал қилишда уларни тўлдирishi осон келмасди.

Номланмаган шартнома, масалан, қонунчиликда ўз ўрнига эга бўлмаган, аммо тўпаларда мавжуд бўлган ёки умумлашум бўлган шартнома учун манба сифатида тақрибани айтиш лозим. Бирок қонун чиқарувчи бу масалага ўз тушунасини сингдирган маънода эмас, балки амалда қўллаш тажрибаси нуқтаи-назаридан ёндашади. Шу тарзда, номланмаган шартнома намунасининг манбаи, деб тадбиркорлик муносабатлари тақрибаси билан бирга, тадбиркорлик ва бошқа иқтисодий фаолиятни мустақило этувчи ҳолатда шахслар ўртасида юзага келувчи тақрибани ҳам тушуниш мумкин.

Носиржон АСҚАРОВ, Богдо туман прокурори ўринбосари

Эълонлар

Тошкент шаҳар адлия бошқармасининг 05.07.2017 йилдаги 485-ум-сонли буйруғига асосан Тошкент шаҳридаги “PROMISIN INTER PARES” адвокат фирмасининг адвокати Ибрагимов Шероф Алишеровичга Тошкент вилоят адлия бошқармаси томонидан 05.02.2010 йилда берилган ТS №00307 рақамли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини беришни лицензиянинг амал қилиши ва Тошкент шаҳар адлия бошқармаси томонидан 01.05.2013 йилда берилган 2606-сонли адвокатлик гувоҳномасининг амал қилиши ҳамда адвокатлик макрми тўғрисида.

002010 сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини беришни лицензиянинг амал қилиши ва Тошкент шаҳар адлия бошқармасининг 04.07.2017 йилдаги 471-ум-сонли буйруғига асосан бошқарманинг 29.06.2017 йил 29 апрелдаги 292-ум-сонли буйруғининг “ADLIEV AND PARTNERS” адвокатлик фирмаси адвокат Ибрагимов Хуршидбек Мухтарбековичга бошқарма томонидан 29.06.2009 йилда берилган ТN-001122 сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини беришни лицензиянинг амал қилиши ва адвокатлик макрмининг амал қилиши 3 ой муддатга тўхта-тиши қисмига ўзгариштириш қиритилиб, Назаров Юсуф Бозоровичга бошқарма томонидан 15.06.2009 йилда берилган ТN-001534 сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини беришни лицензиянинг амал қилиши 3 ой муддатга тўхта-тиши қисмига ўзгариштириш қиритилиб, Саттаров Омон Илхамовичга бошқарма томонидан 22.02.2012 йилда берилган ТN-001514 сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини беришни лицензиянинг амал қилиши туғатиш қисмига ўзгариштириш қиритилиб, Саттаров Омон Илхамовичга бошқарма томонидан 22.02.2012 йилда берилган ТN-001514 сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини беришни лицензиянинг амал қилиши ва адвокатлик макрмининг амал қилиши 3 ой муддатга тўхта-тиши қисмига ўзгариштириш қиритилиб, Саттаров Омон Илхамовичга бошқарма томонидан 22.02.2012 йилда берилган ТN-001514 сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини беришни лицензиянинг амал қилиши ва адвокатлик макрмининг амал қилиши 3 ой муддатга тўхта-тиши қисмига ўзгариштириш қиритилиб, Саттаров Омон Илхамовичга бошқарма томонидан 22.02.2012 йилда берилган ТN-001514 сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини б

Ишонч телефони

ИНСПЕКТОР ЖАРИМАГА ТОРТИЛДИ

АНДИЖОН ВИЛОЯТ адлия бошқармасининг "Ишонч телефони"га Избоскан туманида фаолият кўрсатаётган "Шухратбек савдо самара" МЧЖ раҳбари Ш.Қадировнинг мурожаати келиб тушди...

ний текшириш ўтказиб, бино ва иншоотлардан фойдаланишни тақиқлаш ҳақидаги қарорни ижро этиш тўғрисида баёнот тузганлиги аниқланди.

Нодир Тўраханов, Андижон вилоят адлия бошқармаси масъул ходими

АДЛИЯ АРАЛАШГАЧ...

Муаммонинг тугуни ечилди

БУХОРО ВИЛОЯТ адлия бошқармаси томонидан давлат органлари ва ташкилотларнинг юридик хизматлари фаолиятида қонун ҳужжатлари талабларига риоя этилиши ҳолатини ўрганиб бориш ва натижаси бўйича юридик хизматлар фаолиятига доир қонун ҳужжатлари талаблари бузилишларини бартараф этишга йўналтирилган чора-тадбирлар кўриш юзасидан бир қатор ишлар амалга ошириб келинмоқда.

фиқ, туман даражасидаги давлат органлари ва ташкилотларининг юридик хизмати ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш бўйича лавозим разрядлари 8 разряд қилиб белгиланган бўлса-да, молия органлари томонидан юристларнинг штаб бирлиги 8 разряд бўйича тасдиқлаб берилмаётганлиги тўғрисидаги мурожаати ўрганиб чиқилди.

Жонибек ТИЛОВОВ, Бухоро вилоят адлия бошқармаси масъул ходими

Қонунбузилиш ҳолати аниқланди

СИРДАРЕ ВИЛОЯТ адлия бошқармаси томонидан жисмоний ва юридик шахслардан келиб тушаётган мурожаатлар қисқа муддатда ўрганилиб, қонуний ҳал этиб келинмоқда.

ган мурожаати ўрганиб чиқилди. Ўрганиш давомида туман солиқ инспекцияси томонидан қонунбузилиш ҳолатига йўл қўйилганлиги аниқланди. Ушбу қонунбузилиш ҳолатларини бартараф этиш юзасидан инспекцияга тақдимнома киритилди.

Анвар НОРҚЎЗИЕВ, Сирдарё вилоят адлия бошқармаси масъул ходими

Кўзгу

ҚАРЗДОРЛИК КАМАЙДИ

ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ "Электр энергияси ва табиий газ етказиб бериш ҳамда истеъмол қилиш соҳасида тўлов интизомини янада мустаҳкамлаш, шунингдек, ижро иши юритиш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони юзасидан электр ва газ таъминоти соҳасида бошқарув тизимини, назорат ва ҳисобга олиш механизмларини янада такомиллаштириш, шубҳали юритишни самарадорлигини тубдан ошириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузурида Мажбурий ижро бюроси ташкил этилди.

тўловларни ўз вақтида ва тўлиқ ундириш, истеъмолчиларнинг қарздорлигини камайтириш, электр, газ узатиш ва газ тақсимилаш тармоқларига ноқонуний ула-ниш, талон-тороқ ҳолатларини аниқлаш, бартараф этиш ва олдин олиш каби вазифалар юзасидан қатор чора-тадбирлар амалга ошириляпти.

лион 700 минг сўм тўлаанишига эришилди. Шунингдек, улгуржи корхоналарда ҳам электр энергиясидан қарздорлик мавжуд бўлиб, улардан 18 миллион 800 минг сўм миқдорда қарз ундирилди.

Шу кунгача Миробод туманида жами корхона ва аҳоли тураржойларининг газ ва электр тармоқлари бўйича 186 миллион 145 минг сўм миқдордаги қарзлари ёпилиди.

Миробод туман Мажбурий ижро бюроси ўз вазифаларидан келиб чиққан ҳолда йил якунигача қарздорлик ҳолатларини камайтириш бўйича амалий тадбирларни давом эттирмоқда.

Фаррух Тўлаганов, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Мажбурий ижро бюроси Миробод туман давлат ижрочиси

САВОЛ СИЗДАН

ЖАВОБ БИЗДАН

— Фуқаронинг ўзига тегишли мол-мулкни ёки бу мол-мулкка нисбатан ҳуқуқини вафот этган тақдирда тасарруф этиш хусусидаги хоҳиш-иродаси васият деб эътироф қилинади. Васият шахсан тузилиши лозим. Васиятнома вакил орқали тузилишига йўл қўйилмайди.

— ҚАНДАЙ ҳолларда нотариал ҳаракатларни амалга ошириш кечиктирилиши мумкин ва қанча муддатга? Алишер НИЁЗОВ, Булунгур тумани

— МУЛК ижараси шартномаси нотариал расмийлаштирилиши шартми? Мулкни ижарага берувчи шахслар учун белгиланган янги солиқ ставкалари миқдори ҳақида билишни истардик. Юлдуз Тўраева, Навоий шаҳри

Саволга Олмалик шаҳар 4-сон давлат нотариал идораси нотариуси Абдуҳалил ШАРИПОВ жавоб берди.

ASAKA BANK advertisement with logo, text 'Хўрматли юртдошлар! "Асака" банк', and contact information.

Эълон (Notice) section with text: Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қуйидаги нотариус лавозимларига танлов ўтказишни эълон қилади.

ИНСОН ва ҚОНУН logo and contact information for the Ministry of Justice.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: List of editorial board members including Жўраев Нодир Савриддинович, Мамадалиева Зайноддин Ойноловчи, etc.

Навбатчи Ербек ИСКАНДАРОВ, Саҳифаловчи-дизайнер Жамишд ФОФУРОВ, Нашр индекси: 137.

МАНЪИЛИМИЗ: 100 000, Тошкент ш. Сайилгоҳ кўчаси-35, Факс: (0371) 233-44-23, (0371) 233-44-08.